

VILNIS

LIETUVIŲ LIAUDIES LAIKRAŠTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas: [312] 842-7325

VOLUME LXVI Nr. 9

KETVIRTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 24, 1986

KAINA 25 c.

Kasdien

**KOKIA JO DEMOKRATIJA?
SENAI JŲ NEBŪTŲ
VALDŽIA — KIAULIDĖ
GEGUŽĖS PIRMOJI**

Siekiančios Centro Amerikoje taikos ir ramybės Contadora šalys — Panama, Venezuela, Kolumbija, Meksika ir joms pritariančios Peru, Argentina, Brazilija ir Urugvajus sudaro 90 procentų Lotynų Amerikos ploto ir tiek pat gyventojų. Kaip žinia, jos nesutinka su prez. Reagano užmačia pasitelkus "contras" nuversti Nikaragvoje sandinistų valdžią.

Visas svietas žino, kad demokratai daugumą respektuoja. Mūsų prezidentas visa gerkle už demokratiją, bet su Lotynų Amerikos dauguma nesutinka.

Kokią demokratiją jis turi galvoje?

Jeigu Kongrese atstovai paklustų, kurie juos išrinko į Kongresą, prez. Reaganas saujomis milijonų nepiltų Nikaragvos "controms". Seniai jie būtų išlakstę į pasaulio paskvieses taip, kaip yra išlakstę kitų šalių buržuaziniai nacionalistai, tame tarpe ir mūsų gimtosios žemės Lietuvos.

Nikaragvos liaudžiai diktatoriaus Somozos diktatoriavimo metais jie įsiėdo iki gyvo kaulo. Pažūtę, kad gali susilaukti atpildo, spruko per sieną į Hondurasą kaip Lietuvos smetonininkai per beržyną į Berlyną.

Ačiū Vašingtono dosnumui, dabar jie kovoja sandinistų valdžią, prez. Reaganas jiems ploja katuėmis.

Amerikos liaudis yra kantri. Pokario metais ją teršė iš Europos atgabentais visokiais hitlerininkais, buržuaziais nacionalistais, po Vietnamo karo dar daugiau prigabeno, bet ar leis būti užteršta ir "contrų" likučiais, prašosi klausimas.

Pradedant komunistais ir baigiant katalikais, visoje šalyje pasipiktinimas tų "contrų" rėmimu kunkuliuoja kaip ant mjelių taip, kad net kongresmanų dauguma negalėjo neatkreipti į tai dėmesio ir pasisakė prieš davimą \$100 milijonų tiems kovotojams už "laisvę".

Už kokią laisvę? Už laisvę transnacionalinėm korporacijoms melžti Nikaragvos gamtos turtus ir čiulpti darbo žmonių prakaitą.

Braziliečių rašytojas Juracy Comargo yra pasakęs, jog valdžia yra kiaulidė, o politikieriai — kiaulės. Girdi, politikierius į valdžią įeina liesas, o išeina nusipenčjęs kaip peniukšlis.

Išties, Filipinų prezidentas - diktatorius tik 20 metų valdžioje po-

Gegužės Pirmoji

Nuotraukoje: dailininko J. Buivydo piešinys.

AMERIKOS AKCIJOS PRIEŠ SNO

Jau daug metų Jungtinėse Amerikos Valstijose vyksta provokacinė, kartais tiesiog teroristinė kampanija prieš socialistinių šalių, pažangių besivystančių valstybių, nacionalinių išsivadavimo judėjimų atstovybes prie Suvienytų Nacijų Organizacijos.

1985 metų rugsėjo 15 dieną, prasidedant 40-ajai jubiliejinei SNO Generalinės Asamblėjos sesijai, Jungtinių Amerikos Valstijų administracija nutarė įvesti 25 my-

navo ir išėjo bilionierius. Kalbant ir apie mūsų šalis Amerikoje politikierius, savo rinkiminei kampanijai išleidžia daug daugiau negu gauna algos.

Kodėl?

Šiomet Gegužės Pirmoji yra nepaprasta — jubiliejinė. Šiomet jai sukanka 100 metų. Viso pasaulio darbininkai ją švęs kaip tokią. Čikagiečiai dar entuziastingiau, nes ji yra gimusi jų mieste.

Miesto tarybos nutarimu gegužės mėnuo jau paskelbtas darbininkų mėnesiu. Į šventę atvykstant laukiama iš įvairių šalių svečių, darbininkų delegacijų. Po mitingo ir cilynės vyks svečių priėmimas, kuriame žadėjo dalyvauti pats meras Harold Washington.

Visą savaitgalį vyks simpoziumai, paskaitos, parodos, koncertai ir šiaip kultūriniai renginiai.

Pažangieji lietuviai ruoškimės dalyvauti šios šventės iškilmėse.

S. J. Jokubka

Trumpai

— Matidos mieste netoli Tokijo ultradešiniųjų organizacijų narių gauja užpuolė Japonijos komunistų partijos mitingo dalyvius.

— 1984 metais Argentina vien skolos palūkanų sumokėjo \$1.4 bilijono.

— Clevelande vyksta parašų rinkimas po peticija, kad Ohio komunistų partijos organizatorius Rick Nagin galėtų balotiruotis kaip nepriklausomas būti išrinktas JAV senatoriumi.

— Italijoje laikraščių kioskuose jau pardavinėjama Maskvoje išeinanti "Pravda", išversta į italų kalbą.

— Per pastaruosius dvejus metus drėkinamos žemės plotas Kuboje padidėjo 40 proc. Tai davė galimybę padidinti daugelio augalų derlingumą.

— Kaip praneša žurnalas "Spygel", Saudo Arabijoje statoma pirmoji arabų pasaulyje gamykla, kur dirbs tik moterys. Mat, Saudo Arabijoje draudžiama vyrams ir moterims kartu dirbti.

— Į San Paulą buvo suvažiavę beveik 6,000 delegatų, atstovaujantys milijonus Brazilijos darbininkų. Suvažiavimas įkūrė didžiausią Lotynų Amerikoje darbo federaciją. Į federacijos Centro komitetą vienas komunistas išrinktas viceprezidentu, kiti trys komunistai — nariais.

— 1980-1985 metais gyvenimo trukmės vidurkis išsivysčiusiose šalyse sudarė 72 metus, besivystančiose — 57 metus.

profaštinės organizacijos, kurios Vašingtonui tyliai pritarian organizuoja teroristinius aktus.

Neseniai Jungtinių Amerikos Valstijų administracija žengė dar vieną priešišką žingsnį Tarybų Sąjungos ir Suvienytųjų Nacijų Organizacijos atžvilgiu. JAV Valstybės departamentas iškėlė precedento neturintį reikalavimą — sumažinti 40 procentų nuolatinių TSRS, Ukrainos TSR ir Baltarusijos TSR atstovybių prie SNO diplomatinį personalą Niuorke iki 1988 metų balandžio 1 dienos. Aišku, rašo "Pravda", jog tai eilinis išpuolis priešiškų akcijų prieš socialistines valstybes ir besivystančias šalis, kurių politika nepatenkina Baltųjų rūmų, serijoje.

Suvienytųjų Nacijų Organizacijos generalinis sekretorius Javier Perez de Cuellar notoje JAV atstovui SNO pareiškė, kad šios priemonės nesuderinamos su Suvienytųjų Nacijų Organizacijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimais. O gal JAV iš viso netinkama vieta SNO būstinei? Šį klausimą kelia ne tik socialistinių, bet ir kai kurių Vakarų šalių atstovai.

V. Sidaras

VILNIS

Lithuanian Peoples' Bi-weekly (659-780)

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$15.00; Chicago \$17.00; Canada, and other foreign countries — \$20.00.

POSTMASTER: Send address changes to the
VILNIS—3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 Phone 842-7325
Second-class postage paid at Chicago, Illinois (U.S.P.S. 659-782)

Gegužės Pirmoji

Šiomet sukanka lygiai šimtas metų Gegužės Pirmajai — darbo žmonių tarptautinio solidarumo kovoje prieš imperializmą, už demokratiją ir socializmą diena. Pakilia nuotaika šiomet pasaulio proletariatas šią dieną sutinka su iškeltu šūkiu visų šalių proletarai vienykitės kovoje prieš imperializmo agresiją, už pašalinimą branduolinio karo grėsmės per nusiginklavimą, už tautų lygiateisiškumą, už pasaulį be karų, už sotų ir laimingą gyvenimą kiekvienam žmogui, už šviesią vaikų ateitį.

1886 metais palietas Čikagos darbininkų kraujas Haymarket parke šaukia pažaboti agresyviojo imperializmo statytinių "žvaigždžių karams" užmačias. Šaukia, kad didžiosios šalys — JAV ir TSRS — susitartų dėl branduolinių bandymų nutraukimo ir eitų prie visiško branduolinio nusiginklavimo taip, kaip siūlo darbo žmonių žemės vadovas M. Gorbačiovas. Prieš šimtą metų Čikagos darbininkų palietas kraujas Haymarket parke šaukia, kad visokiosios plauko fašizmui, aparteidui, reakcijai, tramdančiai žmogaus orumą, ant žemės kamuolio nebūtų vietos. Šaukia pašalinti žmogaus kito žmogaus išnaudojimą.

Čikagos darbininkų palietas kraujas Haymarket parke šaukia visų šalių darbininkus vicnytis kovoje prieš transnacionalines korporacijas, padėti vieni kitiems kovoje prieš užsienio imperialistinį kapitalą ir nacionalinę oligarchiją, pradėdant latifundistais ir baigiant žmonių išnaudotojais. Šaukia nuo žemės rutulio nušluoti skurdą, badą, prekybą vaikais, rasinę diskriminaciją.

Po šimto metų Gegužės Pirmoji šiandien daugiau ar mažiau yra žinoma beveik visai pasaulio žmonijai, milijonų ir milijonų klasiniai susipratusių proletarų sąmonėje ji yra tvirtai įsipilietinusi. Tačiau, kad jos šūkių skambėtų po visą pasaulį kaip skamba dabar, neatėjo lengvai, nepakako 1889 metais socialistų II Internacionalo paskelbimo, kad gegužės 1 diena turi būti darbo žmonių tarptautinio solidarumo kovose diena, nešanti 1886 metais Čikagos darbininkų iškeltą kovos vėliavą už 8 valandų darbo dieną. Per visą šią šimtą metų daugelyje pasaulio miestų ir vietų darbo žmonės per Gegužės Pirmosios šventes yra daug palicję savo kraujo grumtynėse su reakcijos policija bei žvalgyba už iškeltus Gegužės Pirmosios šūkius, daug žmonių už Gegužės Pirmosios šūkius yra padėję savo galvas susirėmimuose su reakcijos jėgomis, daug žmonių už Gegužės Pirmąją buvo suluošinta, supūdyta kalėjimuose. Dar ir šiandien reakcinėse fašistinėse diktatūros šalyse a la Čilė, Paragvajus ir kitose kovos už Gegužės Pirmąją tebereikalauja aukų.

Šiomet Gegužės Pirmoji yra jubiliejinė. Minės ją kaip tokią viso pasaulio darbo žmonės. Čikagos pažangioji liaudis jos 100-ąsias metines minės taip, kaip pridera gimtojo šios šventės miesto darbo žmonėms minėti. Į minėjimą laukiama atvykstant iš įvairių pasaulio šalių svečių, darbininkų delegacijų. Miesto taryba gegužės mėnesį jau paskelbė Darbo žmonių mėnesiu.

Susiorganizavęs komitetas iš darbininkiškų, bendruomeniškų ir religiškių grupuočių aktyvistų, vadovybėje Čikagos universiteto profesoriaus William Adleman, organizuoja gegužės 1 dieną masinę Gegužės Pirmosios eitynę per miestą. Pasibaigus eitynei vyks iškilmingas svečių iš užsienio priėmimas, kuriame dalyvaus ir pats miesto meras Harold Washington. Kitomis savaitgalio dienomis vyks simpoziumai, parodos, paskaitos, kultūriniai renginiai, koncertai, skirti Gegužės Pirmosios 100-osioms metinėms.

Gegužės Pirmosios jubiliejaus dienomis Čikagoje vyks ir konferencija, kurią organizuoja nacionalinis komitetas už Full Employment and a Shorter Work Week. Pasak konferencijos organizatorių, girdi, laikas atėjo prieš 100 metų pradėtą kovą už 8 valandų darbo dieną tęsti toliau už trumpesnę darbo savaitę.

Taip šiomet visų šalių darbininkai švęs Gegužės Pirmąją, o Čikagoje iškilmingiausiai.

AFRIKOS TAUTOS KELIA GALVAS

Beveik kasdien redakcijose tele-taipai perduoda pranešimus apie rasinius neramumus rasistinėje Pietų Afrikos Respublikoje. Tūkstančiai patriotų reikalauja išvesti kariuomenę iš afrikiečių gyvenviečių, paleisti politinius kalinius, likviduoti aparteido sistemą. Valdžia visuomet atsako kruvinomis represijomis, vėl aidi šūviai, vėl žūna demonstracijų dalyviai. Tačiau PAR patriotai kupini ryžto

tęsti kovą. Ar kitaip gali būti šalyje, kur juodaodis šachtininkas uždirba penkis kartus mažiau už baltąjį, 15 procentų gyventojų (baltieji) pasisavina 64 procentus pajamų? Tamsiaodžių gyventojų yra 85 procentai. Tačiau jie gauna tik 36 procentus pajamų. Bet PAR rasizmas — tai ne tik neteisėtas pajamų paskirstymas. Tai getai, rezervacijos, tai nebalto rasės žmonių niekinimas.

PASIDAIRIUS PO MŪSŲ AMERIKA

Laukia susitikimo

Prez. Reagano ir M. Gorbačiovo susitarimas Ženevoje, kad šiomet jiedu susitikų čia Amerikoje, yra amerikiečių dėmesio centre. Liaudis puoselėja viltį, kad po susitikimo daugiau ar mažiau turės pašvelnėti abiejų šalių savitarpio santykiai ir didesnis ar mažesnis žingsnis bus žengtas nusiginklavimo kryptimi, kas būtų svarbiausia branduolinio karo grėsmės pašalinimui.

Daug kur vyksta mitingai, susirinkimai, ypač profsąjungų salėse, kur kyla reikalavimai, kad Vašingtonas liautųsi didinę tarptautinę įtampą išpuoliais prieš Libiją, Centro Amerikoje ir kitur.

Nemaža yra susirūpinimo transnacionalinėmis koporacijomis, kurių filialai neišvysčiusiose šalyse iš pusdykiai dirbančių darbininkų kraunasi milijonus ir bilijonus, kai čia Amerikoje savo fabrikų užimtumą mažina, nedarbą didina.

Viešnia iš Maskvos

Kovo mėnesį Amerikoje lankėsi viešnia iš Maskvos, 11 metų amžiaus Katarina Lycheva. Ji čia buvo atvykusi pas savo hendraamžius su taikos misija atminimui amerikietės Samantha Smith, kuri 1983 metais su tokia pat misija lankėsi Tarybų Sąjungoje.

Mergaitė Katarina pradėdant San Francisco ir baigiant Niujorko miestu, kuriuose lankėsi, turė-

Sudėtinga šalies ekonominė padėtis, nuolatinės tamsiaodžių šalių gyventojų protesto prieš aparteidą demonstracijos, kurios dažnai išsilieja į atvirą kovą su policija ir kariuomene, baltiesiems kelia nerimą. Vieni kraunasi lagaminus ir paprasčiausiai bėga, kiti bando "tobulinti" aparteidą, ieško kelių sušvelninti padėtį ir išsaugoti rasizmą, likti šalies šeimininkais.

O dar neseniai Pretorija jautėsi saugi: jos kariuomenė stipriuose okupacijos gniaužtuose laikė Namibiją, jai palanki politinė padėtis buvo Mozambique, Angoloje, Rodezijoje (taip vadino dabartinę Zimbabvę). Tačiau PAR nebegalėjo čia sulaukyti teigiamų pėmainų. Nuolat aktyvėjo Namibijos patriotų išsivaduojama kova, savarakišku keliu žengė Mozambique, Angola. Antirasistines pozicijas užima ir kitos pietų Afrikos šalys. Todėl Pretorija siekia destabilizuoti padėtį kaimyninėse šalyse. Ji nenutraukia agresyvių išpuolių prieš Angolą, kuri priversta didelę dalį pajamų skirti gynybai. Atsisakoma nutraukti neteisėtą Namibijos okupaciją, visai remiamos Angoloje ir Mozambique veikiančios teroristinės UNITA ir "Mozambiko nacionalinio pasipriešinimo" gaujos, kurioms, beje, padeda ir kai kurios Vakarų valstybės. Tokia agresyvia užsienio politika siekiama išsaugoti aparteidą pačioje PAR.

Rasizmą smerkiančiuose mitinguose, kurie vyksta visoje PAR, vis garsiau skamba Afrikiečių nacionalinio kongreso šūkių. Kovotojai už laisvę kupini ryžto nutraukti aparteido grandines.

G. Vinickis

jo susitikimus su pradinių mokyklų vaikais ir užvedė su jais plačią pažintį. Įdomiausias susitikimas buvo Brooklyn, N.Y., aštuonioliktosios distrikto 276-oje mokykloje, kurioje mokosi apie 20 tautybių vaikų. Čia vaikai su viešnia šnekėjosi ko jų laukia, jei kiltų karas.

Čikagoje viešnia buvo susitikusi ir su miesto meru juodaodžiu amerikiečiu Harold Washingtonu. Meras viešniai atsiminimui padovanojo Čikagos garsiosios futbolo komandos "Bears" suvenyrą meškiuką. Meras su ja ir ją lydinti amerikiete, tokia pat mergaitė Star Rowe, atsisveikindamas nufotografavo. Nuotrauka tilpo kai kuriuose miesto laikraščiuose.

Buvo kilęs nerimas

Amerikoje buvo kilęs nemažas nerimas, kai Pentagono karo laivynas Viduržemio jūroje buvo bepradėdęs susirėmimą su Libija. Klausantis radijo ir televizijos pranešimų, skaitant didlapių antraštes atrodė, kad Amerikos karas su Libija čia pat už kampo. Šalyje kilo protestai, reikalavimai, kad nebūtų pradėtas antras Vietnamas.

Po dienos ir kitos masinėje informacijoje pasirodė išsigandusius raminančių pranešimų, netgi kai kurių Amerikos sąjungininkų, kad nepradėtų rimto susirėmimo, prez. Reagano Pentagonas pradėjo atvėsti, karinius manevrus nutraukė ir iš Sidra įlankos pasitraukė.

Ypač džiugi žinia buvo, kad Tarybų Sąjunga siūlo, jeigu JAV ištrauks savo karo laivyną iš Viduržemio jūros, Tarybų Sąjunga taipgi ištrauktų. Žinia dar kartą parodė Amerikos liaudžiai, kad Tarybų Sąjunga už tarptautinės įtampos mažinimą ir karo nenori.

Sunku susivokti

Didžiųjų miestų kaip Niujorko, Čikagos ir kitų miestų didlapių tirazai šimtą tūkstantiniai. Žmonės godžiai juos skaito šiais neramiais laikais, bet juo daugiau skaito, tuo mažiau susivokia kokia makalienė yra Vašingtono vidaus bei užsienio politikoje. Kick daugiau tesusivokia profsąjungų žmonės ir priklausantys pažangioms organizacijoms. Jie politiniai orientuojasi pagal profsąjungų laikraštus, organizacijų biuletenius ir vienatinį pažangų laikraštį "Daily World".

Kai pasklido gandas, kad "Daily World" su jam tolygiu "Peoples World" išvien susidėję pradės leisti visai šaliai pažangų didlapių "Peoples Daily World", organizuota darbo liaudis nudžiugo. Kad laikraštis pradėtų eiti, iš visur pradėjo plaukti aukos pusės milijono dolerių fondai.

Laikraštis pasirodys kioskuose ir spaudos platinimo vietose per Gegužės Pirmąją. Klasiniai susipratę darbininkai tos dienos laukia nekantraudami.

Partuošė S. J.

— Buvęs Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidt, duodamas interviu laikraščiu "Daily Express", kritikavo prez. Reagano "žvaigždžių karų" programą.

Vilnis, 1986 m. balandžio 24 d.

Visada laukiami svečiai

Gyvenimas įrodė, kad užsienio turizmas yra ne tik ekonomiškai naudinga liaudies ūkio šaka, bet taip pat reikšminga tautų bendradarbiavimo, tarpusavio supratimo mokykla. Todėl turizmo vystymas TSR Sąjungoje tapo svarbiu valstybinės politikos aspektu. Tarybinių žmonių ir užsienio piliečių aktyvaus poilsio organizavimui valstybė kasmet skiria žymius kapitalinius įdėjimus. Vien per praėjusius penkerius metus šiam tikslui buvo išskirta 1.5 milijardo rublių. Pastatyti aukščiausios klasės viešbučiai Maskvoje, Leningrade, Užgorode, Jaltoje ir daugelis kitų.

Atidarius "Lietuvos" viešbutį Vilniuje, dabar ir mes turime žymiai geresnes sąlygas užsienio svečiams priimti. Tai labai svarbu, kadangi užsienio turistų skaičius nuolat didėja. Antai per paskutiniuosius trejus metus Tarybų Lietuvoje pabuvojo beveik 66 tūkstančiai turistų iš JAV, Kanados, Anglijos, VFR, Australijos, Prancūzijos ir kitų pasaulio šalių, daugiau kaip penki tūkstančiai sportininkų, daugiau kaip trys tūkstančiai kultūros ir meno veikėjų, puspenko tūkstančio įvairių sričių specialistų ir mokslininkų, apie pusantro tūkstančio profsąjungų darbuotojų, žurnalistų, diplomatų. O kur dar mūsų svečiai, atvykę pagal asmeninius iškvietimus, taip pat kelios dešimtys tūkstančių įvairių pasaulio kraštų jūreivių. Taigi susidaro gana įvairi ir gausi auditorija, kurios priėmimui ir aptarnavimui mes skiriame didelį dėmesį.

Dabar, be tradicinės ekskursijos po Vilnių, užsieniečiai turi galimybę aplankyti geriausius respublikos sostinės muziejus, parodas, apžiūrėti įdomiausius architektūros paminklus. Jiems organizuojami susitikimai su tarybiniais žmonėmis pagal profesijas. Svečiai savo akimis pamato, kaip gyvena tarybiniai žmonės, kaip jie dirba, ilsisi, mokosi, gydomi, auklėja vaikus. Vilniuje svečių laukia gana turtinga kultūrinė programa — teatrai, koncertai, geriausių meno saviveiklos atlikėjų pasirodymai. Daug dėmesio skiriama originaliosios liaudies kultūros propagavimui. Užsienio svečiams paruošta speciali programa — "Lietuvių liaudies tradicijos ir menas".

Nemaža užsieniečių susidomėjimo susilaukia ir kiti mūsų miestai

bei turistiniai objektai. Visų pirma — Kaunas su savo originaliais muziejais, puikiu aptarnavimu, gražiomis miesto tradicijomis. Daugelį žavi Trakų pilis. Lietuvos gamtos grožį, tarybinių žmonių poilsio organizavimą padeda pažinti ekskursija į Druskininkus. Rumšiškių svečių laukia Liaudies buities muziejus. Užsienio turistai taip pat turi progos aplankyti energetikų miestą Elektrėnus, pasisvečiuoti respublikos kolūkiuose, tarybiniuose ūkiuose, žemės ūkio moksliniuose institutuose, gamyklėse, mokyklose, ikimokyklinėse vaikų įstaigose.

Ne paslaptis, kad priešiška mūsų šaliai buržuazinė propaganda nesiliauja šmeižusi, juodini tarybinį gyvenimą. Pamatę tikrąją padėtį, užsienio svečiai išsiveža visiškai kitą nuomonę apie tarybinius žmones. Pavyzdžiui, Jubiliejinėje dainų ir šokių šventėje dalyvavę beveik 1,200 užsieniečių, iš jų — 620 lietuviškos kilmės turistų iš JAV, Kanados, Australijos, Anglijos, Vakarų Berlyno, paliko svečių knygose įrašus, kuriuose aukštai įvertinti mūsų respublikos kultūros pasiekimai.

Kartais mūsų svečiai — ypač lietuviškos kilmės turistai pareiškia, kad penkios dienos, skirtos svečiuotis Lietuvoje, jų nepatenkina, kad tai per mažai. Turbūt, čia yra tiesos. Atyvkus iš tokių tolimų šalių į tėvų kraštą, norisi daugiau pamatyti, aplankyti gimines, pažįstamus.

Tačiau reikia atsiminti, kad Lietuva dar visiškai neseniai įsijungė į aktyvų tarptautinio turizmo vystymo kelią, dar nesukūrė reikiamos materialinės-techninės bazės. Kol kas tik "Lietuvos" viešbutis atitinka visus užsienio svečių priėmimo reikalavimus. Todėl numatyta artimiausiais metais pastatyti 500 vietų "Inturisto" viešbutį Kaune, taip pat 200 vietų poilsio bazę Trakuose, kuri veiks ištisus metus. Neatsisakome minties, kad tolesnėje perspektyvoje turėsime savo viešbučius Klaipėdoje, Palangoje, Druskininkuose ir kituose respublikos miestuose. Tada užsienio turistai galės svečiuotis mūsų respublikoje tiek, kiek jie panorės.

Algirdas Petraitis,
Užsienio turizmo valdybos
prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos viršininkas

KŪRINIAI SKAMBA GIMTINĖJE

Būtų sukakę 80 metų pianistui, kompozitoriui, pedagogui Vytautui Bacevičiui. Jo kūrybos kelias, prasidėjęs Lietuvoje, susiklosčius aplinkybėms, baigėsi toli nuo jos.

A. Bacevičius gimė Lodzėje, studijavo Paryžiuje. Atvykęs į Kauną, talentingas menininkas aktyviai įsijungė į moderniųjų kompozitorių eilę. Leidė muzikinį žurnalą, dėstė Konservatorijoje ir daug koncertavo. Tuo metu buvo plačiai pripažintas atlikėjas-pianistas ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. 1939 m. išvykus ilgalaičių gastrolių į Pietų Ameriką, į namus sugrįžti sutrukdė prasidėjęs karas. Dėstė Niujorko konservatorijoje, daug dirbo, tačiau kūriniai beveik Vilni, 1986 m. balandžio 24 d.

nebuvo atliekami. V. Bacevičius sunkiai vertėsi ir mirė skurde. Kompozitoriaus kūryba, kurią jis skyrė Lietuvai, čia nepamiršta.

V. Bacevičiaus atminimui buvo skirtas vienas ciklo "Iš šiuolaikinės muzikos", rengiamo Vilniuje, Meno darbuotojų rūmuose, vakarų.

Šis vakaras — pirmasis toks platus kompozitoriaus kamerinės muzikos pristatymas respublikos klausytojams. Programoje skambėjo 2-asis ir 4-asis styginiai kvartetai, 3-oji fortepijoninė sonata, fortepijoniniai preliudai. Juos atliko Meno darbuotojų rūmų kamerinių ansamblių styginis kvartetas ir pianistas A. Vasiliauskas.

Jie vis kariauja

Visame pasaulyje daug buvo rašoma ir kalbama apie Antrąjį pasaulinį karą. Tai ir aišku: pernai suėjo keturiasdešimt metų, kai kapituliavo nacistinė Vokietija.

Ir tai tikrai istorinis įvykis. Tačiau būtina pastebėti: tiek apie karo kilimo priežastis, tiek apie jo eigą, tiek apie įvykius, pasibaigus karo veiksmams, buvo rašoma ir kalbama skirtingai. Jauste jaučiasi, kad kai kam Vakarų Europoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose norėtųsi, kad Antrasis pasaulinis karas būtų pasibaigęs kitaip.

Simptomingas faktas, kad Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas Ronald Reagan, lankydamasis Vokietijos Federatyvinėje Respublikoje, padėjo vainiką nuo savo šalies ant kapų, kuriuose palaidoti ir liūdnai pagarsėję nacistiniai esesininkai. Dabar dažnokai rašoma, kad tai buvusi klaida, savos rūšies neapsižiūrėjimas.

Bet juk tai netiesa! Jau tada, kai tapo aiškūs prezidento kelionės planai, Jungtinėse Amerikos Valstijose ir kitur kilo didelis triukšmas dėl numatomo nacių pagerbimo. Tačiau Vašingtone nebuvo reaguota, ir tik kai prezidentinei kelionei pasibaigus, visuomenės pasipiktinimas dar labiau sustiprėjo, buvo griebtasi nelabai sklandaus manevro: viską suversti prezidento padėjėjams. Na, bet pasidairykime lietuviškoje padangėje. Artėjant nacizmo pralaimėjimo sukakčiai, "patriotinėje" spaudoje pasirodė samprotavimų, priminimų, komentarų karo tema. Būdinga: daugelio jų autoriai labai nuosirdžiai gailisi, kad nacizmas pralaimėjo. Beveik visiškai nekalbama apie tas baisias nelaimes, kurias nacistinė okupacija atnešė Lietuvai ir jos žmonėms!

Tai labai aiškiai parodo, ko vertos "patriotinės" kalbos ir jų sakytojai. Neatsitiktinai kaip tik tie, kurie liūdi dėl nacistinės Vokietijos pralaimėjimo prieš keturiasdešimt metų, dabar labai uoliai gina tų nacių kolaborantus, gyve-

Vakarų vedė Lietuvos TSR nusipelnęs artistas, muzikologas D. Katkus.

V. Bacevičiaus kūrybos vakaras įvyko ir Valstybinėje konservatorijoje. Apie kompozitoriaus gyvenimą ir kūrybą pasakojo daug metų su šiuo menininku susirašinėjęs kompozitorius V. Montvila. Atsiminimais apie buvusį dėstytoją pasidalino profesorai J. Gaudrimas ir K. Kaveckas, docentas J. Nabažas. Skambėjo J. Landsbergytės atliekami kompozitoriaus kūriniai vargonams.

Vakarų, skirtų kompozitoriui V. Bacevičiui atminti, ciklą vainikavo Konservatorijos didžiojoje salėje įvykęs kamerinės muzikos koncertas. Kūrinius fortepijonui atliko B. Vainiūnaitė, A. Vasiliauskas, J. Nekrasovas, L. Dorfmanas. Griežtė Meno darbuotojų rūmų styginis kvartetas.

Mūsų paminėti kultūros renginiai — kompozitoriaus V. Bacevičiaus atminimo pagerbimo aktas — dar kartą parodo, kad tautos atstovų kūryba geriausiai gerbiama jos tikroje žemėje — Lietuvoje.

J. Mockus

nančius Amerikoje.

Tai pasakytina ir apie "Draugo" laikraštį, aplink jį susispietusių žmonių. Juk kaip tik to laikraščio puslapiuose buvo daug rašinių, reiškiančių liūdesį dėl tokios, o ne kitokios "Antrojo pasaulinio karo pabaigos". Ir kaip tik tame laikraštyje pilna žumbakinių straipsnių ir laiškų, kad reikia ginti ir... kovoti su amerikietiškais įstatymais ir jų vykdytojais.

Dar daugiau. "Draugo" laikraštis savo "kertinėje paraštėje" nurodė, kad "Lietuvai ir lietuviams karas nėra pasibaigęs ir po keturiasdešimt metų".

Toliau rašoma: "Gegužės 8-oji (paprastai pergalės prieš fašizmą ir nacizmą datą visas pasaulis skaito Gegužės 9-ąją — Aut.) ne visiems turi vienodą reikšmę, todėl ne vienodai pažymima... Vokietijos kapituliacija mūsų tautai neatnešė pergalės... Vokietijos kapituliacijos 40 metų sukaktis nebūtinai sukaktis, gal ir minėjimo neverta"...

Aiškiau ir nepasakysi. "Draugui" nacistinės Vokietijos kapituliacija ne šventė, o liūdesio diena. Ką gi, gal ir gerai, kai kalbama taip atvirai ir be kokių nors užuolankų...

Tačiau nesuprantama ir neleistina, kad šis čikagiškis laikraštis kalba "Lietuvos ir lietuvių vardu". Tokios teisės jam tikrai niekas nedavė ir negalėjo duoti. Juk puikiai žinoma, su koku džiaugsmu Lietuvos žmonės sutiko išvadavimą iš nacių, naujo gyvenimo pradžia. Ir pernai Lietuva pergalė prieš nacizmą pažymėjo kaip didžiausią savo šventę. Tai buvo ir yra didžiulė, labai prasminga šventė visiems doriems ir blaivai mąstantiems lietuviams, nepaisant, kur jie gyvenytų.

"Draugas" sušunka:

"Mums karas niekada nėra pasibaigęs".

Ką gi, "Draugas" ištis ir dabar kariauja. Kariauja prieš dabartinę Lietuvą ir jos žmones. Prieš pažangą ir taiką. Tokia jau jo duona. Tačiau jį šį negražų darbą nereikia painioti "visų lietuvių" vardo...

Stebėtojas

Viena darbščiausių respublikoje pripažinta Radviliškio rajono Kalnėnų kolūkio melžėja Virginija Klusienė. Iš kiekvienos karvės pernai ji vidutiniškai primelžė po 5,852 kilogramus pieno.

(G. Svitajaus nuotrauka)

• Gyvenimas ilgas, jeigu jis turiningas. Matuokime jį poelgiais o ne laiko vienetais. (Seneka)

• Pakelti balsą gali net ir tas, kas kojų nepakelia.

LIETUVOS SPORTININKŲ KELIONĖS

Tas, kas atidžiai stebi Lietuvos sportininkų pasirodymus, turi progos kartoti pasaulio geografijos kursą: į kokius tik planetos kampelius nenuklysta mūsų krašto pasiuntiniai...

Štai iš kelionės po Naująją Zelandiją grįžo Tarybų Sąjungos klubų futbolo rinktinė. Jos gretose žaidė ir Vilniaus "Žalgirio" komandos narys Arminas Narbekovas, kelią į didįjį sportą pradėjęs gimtuosiuose Gargžduose.

Neseniai tarptautinio kino festivalio sostinėje Kanuose (Prancūzija) sėkmingai pasaulio šaškių čempionate žaidė Živilė Ringelienė, pasidalijusi 1-3 vietomis. Antri metai po Europą keliauja Kauno "Žalgirio" krepšininkai — specialistų nuomone, vieni pajėgiausiųjų mūsų žemyne. Graikija, Bulgarija, Austrija, Ispanija, Belgija, Prancūzija, Italija, Jugoslavija — tai vis šalys, kuriose šis klubas žaidė 1985 ir 1986 metų Europos taurės turnyrų rungtynes. Keturi kauniečiai — Valdas Chomičius, Sergejus Jovaiša, Rimas Kurtinaitis, Arvydas Sabonis pernai Vakarų Vokietijoje Tarybų Sąjungos rinktinės sudėtyje tapo Europos čempionais. Tokį pat titulą Italijoje pelnė dvi Vilniaus "Kibirkštis" krepšininkės — Ramunė Sidlauskaitė ir Vitalija Tuomaitė. Visi šie sportininkai (išskyrus S. Jovaišą), taip pat šarūnas Marčilionis Kobėje (Japonija) pernai pelnė pasaulio studentų žaidynių — Universiados — aukso medalius. Du aukščiausius šių žaidynių apdovanojimus parsivežė į Vilnių bėgikė Margarita Navickaitė.

Aukso medalius pernai taip pat pelnė: Belgijoje — Jonas Pinskus ir Sigitas Kučinskis (pasaulio akademinio irklavimo čempionatas), Jugoslavijoje — Vladas Turla (Europos kulkinio šaudymo pirmenybės), VDR — Arūnas Jokšas (pasaulio jaunimo akademinio irklavimo varžybos), VFR — Artūras Kasputis (pasaulio jaunimo dviračių treko varžybos), Pietų Korėjoje — Jolanta Zemaitytė, Aušra Miklušytė, Daiva Kalasckaitė, Rima Ružimova (pasaulio mergi-

nų rankinio varžybos), VFR — Algimantas Šalna (pasaulio biatlono — šaudančiųjų slidininkų — čempionatas).

Džiugios žinios skriejo ir iš kitų planetos platumų. Tolimojoje Kolumbijoje pasaulio dviračių treko vicečempionas Gintautas Umaras pasiekė pasaulio rekordą, kurį neseniai dar labiau pagerino Maskvoje. Brazilijoje savo meną demonstravo buvusi absoliuti pasaulio meninės gimnastikos čempionė Dalia Kutkaitė. Indijoje sėkmingai rungtyniavo TSRS moterų lauko riedulio rinktinė, o jos sudėtyje — šiaulių "Tauro" žaidėja Angelė Maldonytė. Tarptautinį turnyrą Paryžiuje laimėjo Kauno "Granito" rankininkai. Ten pat, Europos pirmenybėse, tiesa nesėkmingai, startavo Tarybų Lietuvos raiteliai. Vis dažniau nuklystama į besivystančias Afrikos šalis.

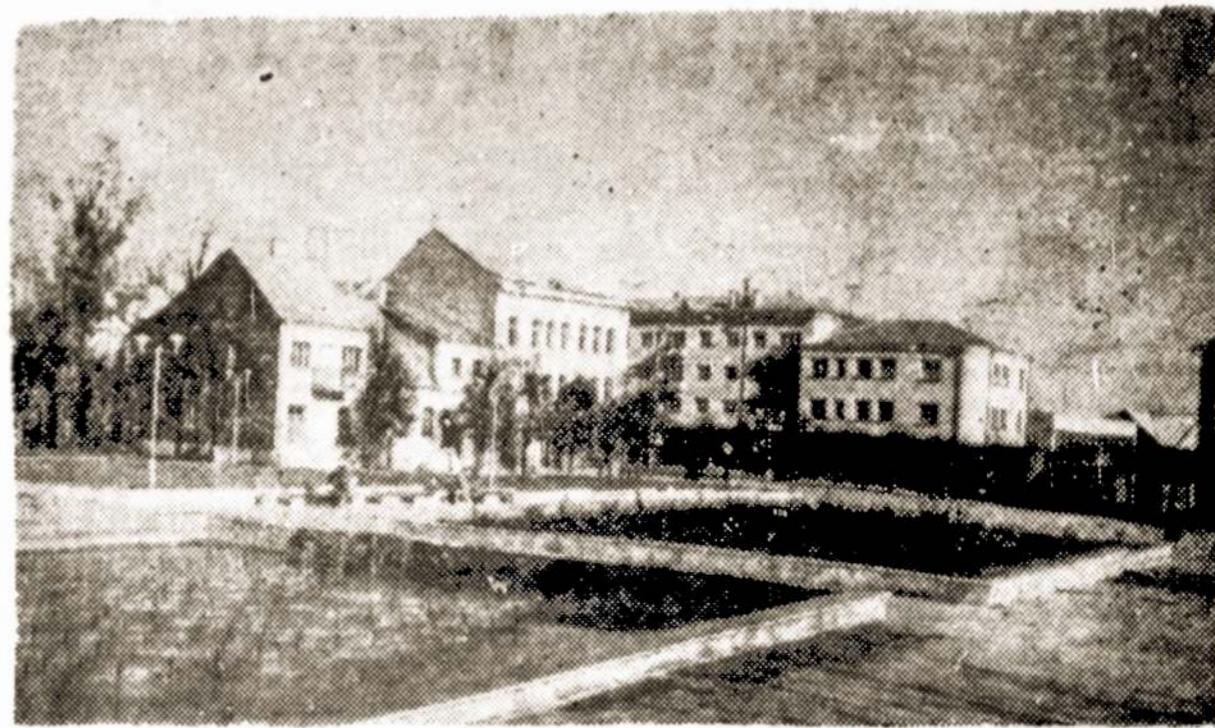
Daugelio valstybių vėliavos vieši mūsų krašte. Ankstesniais metais ištaiginguose Vilniaus sporto rūmuose vyko Europos vyrų gimnastikos čempionatas, pasaulio moterų rankinio pirmenybių po grupio turnyras. Dabar šie rūmai ruošiasi pasitikti krepšininkes: rugpjūčio mėnesį Maskvoje, Vilniuje ir Minske vyks pasaulio čempionatas. Dar vienerios šio rango varžybos šiemet rengiamos Vilniaus meno darbuotojų rūmuose: netrukus čia sės prie staliukų pasaulio merginų šachmatų čempionato dalyvės. Ruošiasi šiam turnyrui ir talentingoji 18-metė Kamilė Baginskaitė, pernai pradėjusi vykdyti didmeistrės normą.

Saliamonas Vaintraubas

Zinia iš Kretingos

Kretingoje pradėjo veikti nauja degalinė, kurios sąmatinė statybos vertė sudaro pusę milijono rublių.

Ištisą parą veikianti degalinė vienu metu gali aptarnauti aštuonis lengvuosius automobilius. Be to, individualaus transporto savininkams teikiamos įvairios buitinės paslaugos. Degalinėje įrengta plovykla, ratų balansavimo stendas, modernia diagnostikos aparatūra aprūpinta smulkaus automobilių remonto dirbtuvė,

KUPIŠKIS. Miesto centrinė aikštė. (V. Brajo nuotr.)

Lietuvos mokslininkų darbai

Mažųjų mašinų didelė ateitis

Kelionis kalbomis galima kalbėtis su originalia elektronine sistema, kurią sukūrė Kauno Antano Sniečkaus politechnikos instituto mokslininkai. Ji supranta įprastinį mašinos rašinio tekstą ir jau turi savo atmintyje keliolika tūkstančių sąvokų.

Sistema apmokama panašiai kaip tėvai moko mažą vaiką. Į jos atmintį įvedamos vis naujos sąvokos, rašybos taisyklės. Siekiant išaiškinti žmogaus kalbos mechanizmą ir jų pagrindu sukurti elektroninės skaičiavimo mašinos dirbtinį intelektą, teko pasinaudoti naujaisiais psichologijos ir psicholingvistikos pasiekimais. Sistema dabar, pavyzdžiui, gali atsakyti į klausimus, kurių atsakymų net nėra jos atmintyje. Ji pati suranda reikiamas sąvokas, jas apibendrina ir daro išvadas.

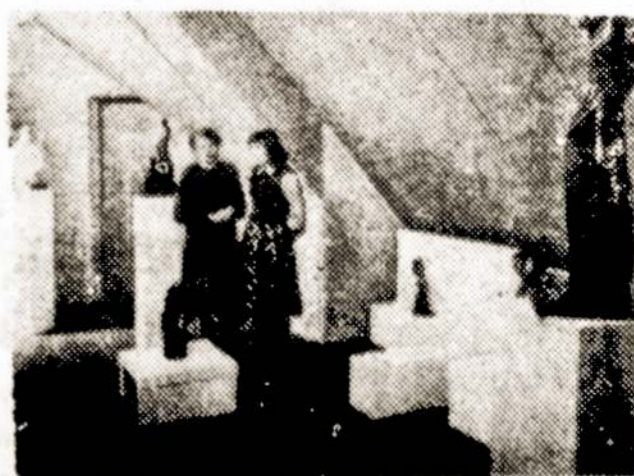
Tarybų Lietuvos mokslininkai vis aktyviau dalyvauja programose, kurių tikslas — sukurti naujos kartos skaičiavimo techniką, mašinas ir įrengimus su įmontuotomis mikroprocesorių technikos priemonėmis. Pramonės įmonėms, projektavimo institutams jau perduotos labai aukšto techninio lygio mažosios elektroninės mašinos, kurios valdo technologinius procesus, atlieka sudėtingiausios darbo operacijas. Štai respublikos Mokslų Akademijos Puslaidininkių institute sukurta serija mažųjų elektroninių skaičiavimo mašinų "Vilnelė", kurios iškart rado platų pritaikymą. Pancvėžio "Ekranas" gamykloje, išleidžiančioje kineskopus televizoriams, "Vilnelės" kontroliuoja pagrindinių konvejerių ritmą, iš anksto įspėja apie galimo broko atsiradimo pavojų, šiaulių Tarybų Lietuvos 40-mečio televizorių gamykloje jos tikrina televizorių plokščių kontaktus, atlikdamos šį darbą šimteriopai sparčiau, negu prityrę darbuotojai. Beje, šioje įmonėje įsteigtas ir Puslaidininkių fizikos instituto mikrokompiuterių konsultavimo baras, kuriame ruošiamos mažosios elektroninės mašinos visos Tarybų Sąjungos radijo elektronikos pramonės šakos mastu.

Labai aukštai vertinamas ir 1985 metų Lietuvos TSR valstybine premija pažymėtas grupės Kauno Antano Sniečkaus politechnikos, Kauno radijo matavimų technikos ir Vilniaus radijo matavimo prie-

taisų mokslinio tyrimo instituto specialistų kolektyvinis darbas — automatizuota sudėtingos technikos projektavimo sistema, kurios pagrindas — mažosios elektroninės skaičiavimo mašinos. "Elektroniniai projektuotojai" maždaug trigubai sutrumpino naujų prietaisų ir aparatų projektavimą ir ne mažiau kaip dvigubai — jų patikimumą. Daugiau kaip trečdalis čia sukurtų prietaisų gerokai pralenkia geriausių užsienio firmų pavyzdžius, jau davę apie 20 milijonų rublių ekonomijos. O kur dar šimtai projektuotojų, aukštos kvalifikacijos darbininkų, kuriuos nuo monotonios varginančio darbo išvadavo automatika!

TSRS ekonominio ir socialinio vystymo Pagrindinėse kryptyse 1986-1990 metams ir laikotarpiui iki 2000 metų keliamas uždavinys 2-2.3 karto padidinti skaičiavimo technikos gamybą. Lietuvos mokslininkams ir gamybininkams atsiveria platus veiklos baras. Visuomeniniais pagrindais sukurtas mokslinis - gamybinis susivienijimas "Elektronika", kurį sudaro vienuolika akademinių ir mokslinio tyrimo institutų, gamybinis susivienijimas "Sigma" Vilniuje, gaminantis aukštos klasės kompiuterius. Taip tarp mokslo ir praktikos nutiestas tiesus tiltas, leidžiantis mokslininkų sukurtoms naujovėms iš karto ateiti į gamybos cechus, sparčiai padidinti mokslinių darbų efektyvumą. Jau kuriamos mažosios skaičiavimo mašinos robotams ir pramoniniams manipulatoriams, lankščiosioms gamybos sistemoms.

Romualdas Česna

Šilutės rajono TSKP XXV suvažiavimo tarybiniam ūkyje pradėjo veikti sveikatingumo kompleksas. Šie rūmai skirti pailsėti po dienos darbų. Čia galima išsimaudyti pirtyje, paplaukioti baseine, pabuvoti paveikslų galerijoje, paskaityti naujausią spaudą.

Vilnia, 1986 m. balandžio 24 d.

Sodybų kūrėjai

Turbūt ne vieno svečio, apsigyvenusio "Lietuvos" viešbutyje Vilniuje, dėmesį patraukia įdomios architektūros smėlio spalvos penkiaaukštis pastatas. Jame įsikūrusi didžiausia respublikoje projektavimo organizacija — Kolūkių statybos projektavimo institutas. Nuo jo tūkstantinio kolektyvo darbo priklauso kaip greitai, pigiai ir gražiai statosi dabartinis Lietuvos kaimas.

Žurnalisto Adolfo Užos paprašytas, instituto direktorius Povilas Puišys pasakoja apie architektų darbus:

— Pastatų išvaizda daug pasako apie šalies socialinius ekonominius pasiekimus, mokslo, technikos ir kultūros pažangą. Lietuvos žemdirbiai pelnytai didžiuojasi gražiomis ir patogiomis gyvenvietėmis, gyvulininkystės fermomis, kitais pastatais. Per septyniolika instituto gyvavimo metų mūsų kolektyvas sukūrė daug originalių projektų, kurių didžiausią dalį sudaro sodybos. Sodyba — tai ne tik namas su ūkiniais pastatais, bet ir įvesta kanalizacija, nutiesti keliai, sutvarkyta aplinka.

Projektuojami sodybą, atsižvelgiamie į žemdirbių pageidavimus, susiklosčiusias tame krašte statybos tradicijas. Pavyzdžiui, kas tinka dzūkui, tas netinka žemaičiui, ir atvirkščiai. Todėl sodybas projektuojame kiekvienai etnografiniai zonai skirtingas. Spalvingi Alytaus eksperimentinio namų statybos kombinato vienbučiai namai puošia Aukštaitiją, Dzūkiją. Jie statomi ir Suvalkijoje bei už Lietuvos ribų. Pajūrio zonoje pagal mūsų projektus statybininkai pradėjo statyti monolitinius namus. Jų sienos daromos iš specialaus betono — keramzito. Tokia statyba pigesnė, o pastatai atsparesni staigiams klimato pasikeitimams, ilgaamžiškesni.

Pagal mūsų sukurtus projektus kaimo statybininkai pastatė nemaža vaikų lopšelių-darželių, pirčių, ambulatorijų, valgyklų, kitų

statinių. Sunku viską ir išvardinti. Dabar didelį dėmesį skiriame kultūros ir sporto kompleksų kūrimui. Tokiame pastate paprastai po vienu stogu įsikuria kultūros namai, ūkio kontora, sporto ir kino salė, biblioteka, suomiška pirtis. Toks visuomeninis centras jau statomas Dotnuvoje.

Gerai žemdirbiai atsiliepią apie Trakų rajono Merkio eksperimentinio ūkio pienininkystės ir Jurbarko Dainių gyvulininkystės kompleksus. Pastarojo statinio projektuotojai ir statybininkai pristatė 1986 metų šalies Ministrų Tarybos premijai. Akmenės rajono Kivylių gyvenvietės visuomeninis prekybos centras prieš dvejus metus TSRS architektų sąjungos apžiūroje — konkurse buvo pripažintas geriausiu, o 1985 m. pelnė TSRS Ministrų Tarybos premiją. Nemažai kitų instituto kolektyvo sukurtų objektų apdovanoti TSRS liaudies ūkio pasiekimų parodos medaliais.

Ateityje dar turime nemažai padirbėti, kad mūsų suprojektuoti pastatai geriau įsikomponuotų į kraštovaizdį, kad kiekviena gyvenvietė turėtų savitą veidą, būtų raiškesnės liaudies architektūros tradicijos.

Institute įsteigtas mokslinis eksperimentinis skyrius, kuris glaudžiai bendradarbiaudamas su respublikos ir sąjunginiais moksliniais bei panašaus profilio institutais, taikydamas kitų šalių naujausius pasiekimus, kuria tobulesnius projektus, pažangesnes statybos bei statinių naudojimo technologijas. Viena iš jų — pastatai iš polimerinių medžiagų. Iš plastmasių bus statomi mineralinių trąšų, žemės ūkio produkcijos sandėliai, šiltnamiai, garažai, kiti statiniai. Be to, ateityje Lietuvos kaimą esame numatę padabinti gyvenamaisiais namais, kurių sienos bus keramininės. Tai dar labiau pajavirins Nemuno krašto gamtovaizdį.

Adolfas Uža

Klaipėda — šiuolaikinis uostas, į kurį atplaukia daugelio valstybių laivai. Klaipėdos žvejybos uostas yra vienas jauniausių Pabaltijyje, tačiau nei dydžiu, nei technine įranga nenusileidžia kitiems. Krantinėje dirba kranai, įrengti talpūs sandėliai ir šaldytuvai.

Miestas tapo pamaro kultūros centru. Jame yra dramos ir liaudies operos teatrai, liaudies filharmonija, Parodų rūmai, Paveikslų galerija, Jūrų muziejus akvariumas. Pokario metais mieste pastatyta apie milijoną kvadratinį metrų gyvenamojo ploto. Grakščiais siluetais ir patogumu gyventi išsiskiria Pempininkų, Gedminų, Miško gyvenamieji rajonai.

A. Sabaliausko nuotraukoje; laivai išplaukia į jūrą.
Vilnius, 1986 m. balandžio 24 d.

PREMIJOS UŽ MOKSLO TYRIMUS

Ką moka elektroninė skaičiavimo mašina? Labai daug! Ir kosminių laivų trajektorijas apskaičiuoja, ir ištisas pramonės šakas valdo, ir gamybos nuostolių išvengti padeda. O štai dabar, talkininkaujant Tarybų Lietuvos mokslininkams, elektroninė technika veržiasi ir į kūrybinio darbo sferas. Kauno Antano Sniečkaus Politechnikos, Kauno radijo matavimo technikos ir Vilniaus radijo matavimų prietaisų mokslinio tyrimo instituto bendradarbiai sukūrė sistemą, kuri elektroninių skaičiavimo mašinų dėka kuria gerokai tobulesnę techniką.

Nauji, labai tikslūs ir sudėtingi prietaisai, prieš įsikūnydami metalė, pirmiausia atsiranda konstruktoriaus vaizduotėje, — sako vienas darbo autorių, Kauno radijo matavimo technikos mokslinio tyrimo instituto direktorius, fizikos ir matematikos mokslų kandidatas Kazys Rekevičius. — Kol idėja virsta gaminiu, specialistams tenka atlikti daugybę apskaičiavimų, patikrinti įvairius sprendimus. Kurdami labai sudėtingus aparatus ir prietaisus, kur tikslumas matuojamas tūkstantosiomis milimetro dalimis, projektuotojai ir konstruktoriai sugaištų daugelį metų. Visai kas kita, kai projektuotoju tampa elektroninė skaičiavimo mašina. Ji ne tik keliasdešimt kartų pagreitina projektavimo darbus, išrenka geriausias konstrukcijas, bet ir sutaupo tūkstančių žmonių darbą, maždaug pusantro karto padidina būsimos technikos patikimumą. Šis kauniečių darbas, pažymėtas 1985 metų Lietuvos TSR valstybine premija, jau davė 20 milijonų rublių ekonomiją.

Aukštu moksliniu lygiu, plačiomis pritaikymo galimybėmis pasižymi ir kiti dešimt darbų, kurie gavo Lietuvos TSR valstybines premijas mokslo ir technikos srityje. Vilniečių fizikos ir matematikos mokslų daktarų Remigijaus Baltaramiejūno, Vytauto Bareikio ir Antano Reklaičio darbų cikle, kuris, beje, jau spėjo susilaukti ir didelio užsienio specialistų susidomėjimo, numatytos galimybės auslaidininkų prietaisų pagalba tūkstančius kartų paspartinti mikroelektroninės ir skaičiavimo technikos darbą. Tarptautinės matematinės fizikos asociacijos narys, vilnietis mokslininkas Donatas Sūrgailis su savo kolega Henriku Pragarausku tarė naują žodį vystant tikimybių teoriją. Mokslininkai darė pranešimus devyniose tarptautinėse matematikų konferencijose, skaitė paskaitas Romos, Milano, Genujos universitetuose.

Į Čekoslovakiją, Lenkiją, Vokietijos Federatyvinę Respubliką, Suomiją, Ispaniją ir kitas šalis siunčiamas porcelianas, pagamintas "Jesios" eksperimentinėje dailiosios keramikos gamykloje Kaune. Už lietuviško porceliano sukūrimą ir pritaikymą gamyboje premija paskirta grupei įmonės inžinierių ir Antano Sniečkaus politechnikos instituto specialistų.

Daugiau kaip milijoną dirvožemio pavyzdžių iš visų Lietuvos kampelių ištyrė Respublikinio žem-

mėtvarkos projektavimo ir Miškų ūkio mokslinio tyrimo instituto specialistai. Šio trisdešimt metų trukusio darbo rezultatas — Lietuvos TSR žemės kadastras, kiekvienam ūkiui sudaryti agroplanai, o miškui — jo intensyvinimo planai. Šie planai — tai savotiškas kompasas, kaip didinti kiekvieno hektaro naudingumą, žemės jėgą.

Lietuvos TSR valstybinėmis premijomis taip pat pažymėti tarybinių karių ir partizanų memorialinis kompleksas Vilniaus Antakalnio kapinėse, darbai ekonomikos, medicinos, filosofijos srityje, vadovėliai aukštųjų mokyklų studentams ir technikumų moksleiviams.

1985 metų Lietuvos TSR valstybinės premijos liudija apie išaugusį Tarybų Lietuvos mokslo vaidmenį liaudies ūkyje, kitose gyvenimo srityse. Beje, daugelio darbų autoriai — jauni mokslininkai. Štai fizikos matematikos mokslų daktarui Henriku Pragarauskui — trisdešimt aštuoneri, fizikos matematikos mokslų daktarui Donatui Sūrgailiui — keturiasdešimt vieneri metai.

Romualdas Čėsna

Kapsuko maisto pramonės automatų gamykloje pradėjo veikti daugiaoperaciniai detalių gamybos centrai. Panaudojus elektroninę atmintį, mechanizmai patys nustato geriausius detalių apdirbimo režimus.

Didėja Kapsuke išleidžiamų automatų paklausa, auga ir jų gamyba. Juos perka visos tarybinės respublikos, daugelis užsienio šalių. Šiemet įrengimai lydytam sūriui, sviestui fasuoti bus eksportuojami į Bulgariją, Čekoslovakiją, Jugoslaviją.

M. Giedrio nuotraukoje: naują detalių gamybos centrą aptarnauja vienas darbininkas Antanas Žaltauskas.

Nauja ekspozicija

Šiaulių "Aušros" istorijos etnografijos muziejaus rūmuose duris atvėrė pastovi dailės ekspozicija. Aštuoniuose salėse lankytojams demonstruojama apie 600 kūrinių.

Ekspoziciją projektavo vilnietis architektas P. Samukas, ruošė muziejaus moksliniai bendradarbiai E. Jovaišienė, R. Diržytė, S. Vorobjovas. Visa dailės ekspozicija įrengta iš "Aušros" muziejaus sukauptų fondų.

ŠALIA KELIO VIEŠKELĖLIO

Važiuojant nuo Skuodo link Mažeikių, už kokių dešimties kilometrų žvilgsnį patraukia netoli kelio gražiai išsidėčiusios, medžiais apaugusios gyvenvietės vienas už kitą patrauklesni raudonstogiai mūriukai. Tai — Aleksandrija. Ir ne vienam kyla noras užsukti čia nors trumpam, pasidomėti, kaip gyvena šio Lietuvos kampelio žemaičiai.

Centrinėje kolūkio gyvenvietėje vien tik per keletą paskutiniųjų metų daugiau kaip 40 tokių mūriukų išaugo. Nemažai pastatyta ir Klausėkiuose — kitoje ūkio vietoje. Kasmet ūkis po 5-7 namus surenčia. O štai automašinos vairuotojas Vaclovas Rumbutis, traktorininkas Kostas Kuprys, kolūkio kerdžius Antanas Endrius, elektrikas Vidmantas Jurgelevičius ir kiti nuosavus namus pasistatė.

Ūkio vadovai visą dėmesį skiria žmonių labui, jų darbui palengvinti, aplinkos grožiui. Dabar visi darbai fermose mechanizuoti. Ūkis turi arti 50 traktorių, apie 20 automobilių, daug kitos technikos. Jai remontuoti įrengtos puikios mechaninės dirbtuvės. Aleksandrijoje, kaip mieste, nutiesti šaligatviai, išasfaltuotos gatvės. Vasarą daug gėlynų, žalumos. Žmonėms, kaip sakoma, po ranka visi patogumai. Kolūkyje yra paštas, turtinga biblioteka, felčerių punktas, parduotuvė, valgykla, kurioje žemdirbiai labai pigiai gali pavalgyti. Mažyliams pastatytas vaikų darželis, moksleiviams — aštuonmetė mokykla. Čia veikiančiame buitiniame paviljone meistrai sutaiso televizorius, teikia daug kitų paslaugų.

Tačiau sumanus, rūpestingas ūkio vadovas K. Domarkas nuolat galvoja apie rytdieną, kad kolūkiečių gyvenimas būtų dar geresnis, turtingesnis visais požiūriais. O tam yra tvirtas pamatas.

Jei prieš kurį laiką Aleksandrija tenkinosi kukliais laimėjimais, tai pastaruoju metu gerokai šoktelėjo į priekį, sustiprėjo jos ekonomika. Į ūkį ėmė kraustyti žmonės net iš miesto. Čia jų laukiama. Jiems skiriami patogūs butai, čia jie gali gerai uždirbti.

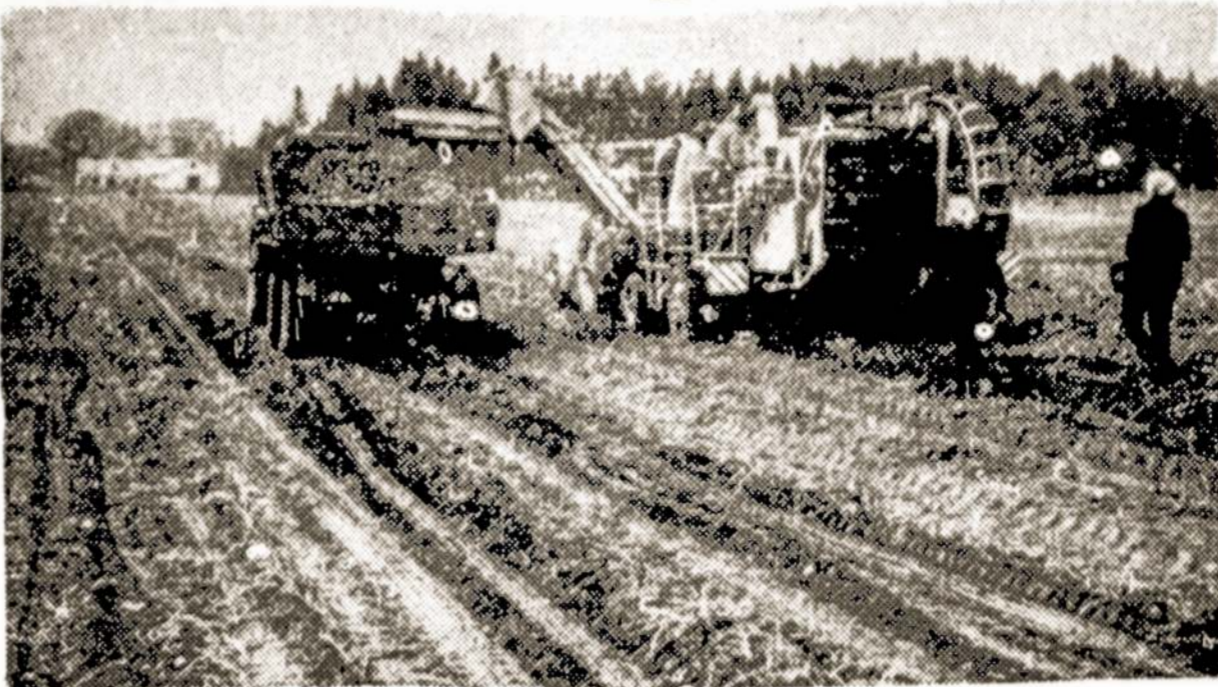
P. Maksimovas

DIRBTI NAŠIAI IR PATIKIMAI

Nemaži uždaviniai respublikos Statybos ministerijos organizacijoms ir įmonėms iškelti dvyliktajame penkmetyje. Jau pirmaisiais šio penkmečio metais statybininkams teks atiduoti beveik milijoną kvadratinį metrų gyvenamojo ploto, pastatyti 16 vaikų darželių, 11 bendrojo lavinimo mokyklų. Kartu su kitais pramonės objektais reikės plėsti Vilniaus "Audėjo" verpimo ir audimo fabriko pajėgumus, pastatyti Kretingos kombinuotųjų pašarų bei Utenos laboratorinių elektros krosnių gamyklas, baigti Alytaus pieno kombinato statybą, kitus objektus. Keliamus uždavinius bus galima įvykdyti tik žymiai pagerinus statybos darbų organizavimą, koordinuojant specializuotų organizacijų veiklą, geriau panaudojant jų pajėgumus.

6

Prie Elmės pakrančių

Nuotraukoje: bulves Elmininkų laukuose kasa tik mašinos.

Kopia į kalvas, ritasi pakalūn, vingiuoja pašlaitėmis ir žaliais slėniais Anykščių krašto keliai keliai. Daugelis jų veda į istorines, mūsų tautos pracičiai ir kultūrai reikšmingas vietas, į nuostabius Aukštaitijos gamtos kampelius, į vis gražėjančias kolūkių ir tarybinių ūkių gyvenvietes.

Šiuokart mūsų maršrutas pasuka į Naujuosius Elmininkus, įsikūrusius prie Elmės upelės pakrančių.

Vidury baltamūrių gyvenamųjų namų kvartalo — Lietuvos žemdirbystės mokslinio tyrimo instituto Elmininkų bandymų stoties bei jos ūkio centras. Čia daugiau kaip tris dešimtmečius įvairius linų bei bulvių auginimo mokslinius tyrimus atlieka žemės ūkio mokslų kandidatai Jonas Mikalajūnas ir Antanas Puodžiukas.

Štai dabar Lietuvos ūkių laukuose plačiai auginamos mūsų selekcininkų išvestos bulvių veislės "Nida", "Vilija", "Vokė", kurių iš hektaro prikamasama net po 280-300 centnerių. Be to, jos atsparios įvairioms ligoms, gardžios. Šios veislės kaip tik ir buvo išbandytos Elmininkų bandymų stoties darbuotojų mažuose žemės sklypeliuose.

Tačiau elmininkiečiai mokslininkai nesėdi užsisklendę vien šiuo savo laboratorijose. Jie daug padeda rajono ūkių žemdirbiams pa-

"Laimės žiburio" autorius — rašytojas J. Biliūnas. Daug šio sodžiaus žmonių, gamtovaizdžių liko jamžintų mūsų literatūros klasiko kūriniuose. Čia išlikęs ir namas, kuriame gimė Biliūnų Jonukas. Viename jo gale įrengta rašytojui skirta memorialinė ekspozicija. Prie sodybos — liaudies meistrų S. Karanausko, L. Tarabildos, A. Domarkienės iš ažuolo išskobtos skulptūros, kuriose atpažįstame patį rašytoją, jo apsakymų "Kliudžiau", "Brisiaus galas" veikėjus, iš "Liūdno pasakos" atėjusią "Juozapotą"...

Bet šiandien Niūronys garsėja dar ir vieninteliu Lietuvoje visuomeninio Arklio muziejumi, kurį kurdamį ypač daug triūso ir entuziazmo įdėjo A. Puodžiukas drauge su įžymiu žemės ūkio mokslininku P. Vasinausku.

Muziejuje — įvairūs pakinktai, vežimai, rogės, žemės dirbimo padargai. Žemės ūkio specialistai, kraštotyrininkai įvairiose Lietuvos vietovėse nuolat renka muziejui eksponatus, kurie lankytojams akivaizdžiai pasakoja apie sunkią mūsų krašto artojo buitį ir darbą, kuriam šių dienų gyvenimas galėjo atrodyti, kaip Jono Biliūno nepasiekiamas "Laimės žiburys".

Keičiasi žmonių gyvenimas, keičiasi ir aplinka. Antai iš Kaušų kaimo kilęs, dabar J. A. Valstijo-

Nuotraukoje: į svečius pas elmininkiečius atvyko Lietuvos TSR liaudies rašytojas J. Baltušis.

tarimais, rekomendacijomis, kaip išauginti gausesnius javų, bulvių, daržovių derlius. Nemažas jų įnašas ir puoselėjant liaudies tradicijas, kuriomis garsėja Anykščių žemė.

Gausiai svečių lankomas Elmininkų ūkio teritorijoje esantis Niūronių kaimas, kuriame gimė

se gyvenantis žinomas gamtosaugos specialistas, profesorius Kuprionis, po daugelio metų atvykęs į Lietuvą, norėjo sužinoti, kaip gi dabar atrodo Juodabalės raistas, toks paslaptingas būvęs jo vaikystės metais. Deja, svečio jaunystės bičiulis kalvis Mataušas Vanagas jam paaiškino, kad raisto jau ne-

bėra, kaip ir kitų balų bei pelkių. Vietoj Juodabalės kemsynų melioratoriai didžiausią baltų dobiliukų pievą užveisė. Smarkiai pakito ir ūksmingos Variaus, Elmės pakrantės, garsusis Piestupys.

Dainius Ručinskas

St. Petersburg, Fla. ST. PETERSBURG

Kaip žinia, St. Petersburg, Fla., pažangių lietuvių pensininkų klubo namai balandžio 1 dieną sudėgė. Ši klubo korespondento Stasio Kuzmicko korespondencija parašyta sekančią dieną po kovo 29 d. įvykusio klubo parengimo ir po pietų pasiūta "Vilniai". Po dienos — balandžio 1-ąją klubo namuose kilo gaisras. Korespondenciją spausdiname kaip klubo paskutinio parengimo jo namų salėje.

Red.

Korespondencijoje St. Kuzmickas rašo:

Klubo parengimas įvyko kovo 29 d. savoje salėje. Svečių prisirinko pilna salė. Tą dieną turėjome daug turistų bei vietinių. Diena buvo graži, saulėta, tikrai pavasariška.

Papietavus, žinių pranešėja Aldona Aleknienė papasakojo apie svečius, storią pabrėždama apie miamiečius Valentiją ir Aleką Nevenis ir Nataliją Iešmantienę. Malonu buvo juos matyti, buvusius pažangių lietuvių klubo darbuotojus Miami mieste, kai ir jie turėjo tokius pat namus kaip mes čia St. Petersburge.

Programa prasidėjo 2 val. po pietų. Programą pradėjo Dainos Mylėtojų choro mokytoja Elena Janulytė, padėklamuodama savo kūrybos eilėraštį. Choras sudainavo šešias dainas: Vyšnios žydi, Kur tavo dainos, Lietus, ir kt. Solistas St. Kuzmickas: Anksti rytelį, Kai ateis pavasarėlis ir su visu choru Ko liūdi berželi, atminimui mirusios čekagietės dainininkės Estelle Bogden.

Klubo prezidentas Stasys Kuzmickas padėjo gausiai V. Kuzmickienei, S. Deraškai ir Helen Habalai už paruošimą pietų, mokytojai ir choristams už sudainavimą, publikai už atsilankymą.

Ligoniai

Sunkiai susirgo dainininkė Helen Dobrow, ją ištiko lengvas paralyžiaus priepuolis, bet jau eina gėryn. Dar pilnai nepasveiko Jonas Gresh. V. Kuzmickienei buvo padaryta operacija gerklėje, bet jau eina gėryn.

Linkiu ligoniams pasveikti ir vėl stoti prie savo darbo su daina ir visuomenine veikla. S. K.

MIRĖ IR PALAIDOTA FRANCISKA PFEIFERIENE POVILONYTE

Po gana ilgos ligos balandžio 2 d. mirė Franciska Pfeiferienė, sulaukusi 80 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, šimonių apylinkėje, Jūkščių kaime. Į JAV atvyko su vyru Petru Pfeiferiu ir pavyzdinčiai su juo gyveno iki 1972 metų. Vyriui mirus, Franciska susipažino su Alfonsu Patecku ir išdraugavo iki mirties. Jis ir rūpinosi jos tinkamu palaidojimu.

(Nukelta į 5 pusl.)

Vilnis, 1986 m. balandžio 24 d.

(Atkelta iš 6 pusl.)

Kadangi velionė pageidavo būti palaidota su bažnytinėmis apeigomis, Alfonsas išpildė velionės pageidavimą. Franciška buvo labai draugiško ir tikaus būdo asmeny-

bė, tad laidotuvių dieną (balandžio 5-ąją) erdvoje Petkaus koplyčioje prisirinko nemažas būrys velionės draugų, bičiulių ir pažįstamų, norinčių tinkamai atsisveikinti ir palydėti į amžino poilsio vietą. Kazimierines kapines, kur palaidotas jos vyras Petras.

Be bažnytinių apeigų, muzikė G. Giedraitienė vargonais sugrojo keletą liūdnu melodijų.

Po atsisveikinimo apeigų kapinėse laidotuvių direktorius Petkus Alfonsas Patecko vardu padėkojo dalyviams už suteiktas paslaugas laidojant mylimą draugę, būtent: už gyvų gėlių vainikus ir puokštes, už dalyvavimą šermyse ir laidotuvcse, už išreikštas užuojautas, karsto nešėjams, ir visus užkvietę sugrįžtuvėms į Midway Banquet Hall, kur visi buvo tinkamai pavaišinti ir tuo būdu atsidėkota už suteiktas paslaugas.

Taip buvo baigta paskutinė kelionė mielos lietuvaitės Franciškos Pfeiferienės. Lai jos gražus atminimas nebūna jos draugų užmirštas. Velionė, kurį laiką gyvendama Floridoje, buvo įsigijusi nemažai artimų draugų, ypač pažančių tarpė.

Laidotuvių Dalyvė

Daug įvairių įvykių "Vilnies" pastogėje

Kovo 28 d. įvyko "Vilnies" bendrovės direktorių tarybos posėdis, kurį atidarė sekretorė J. Marazienė ir pranešė, kad direktijos pirmininkė Estelle Bogden mirusi.

Teko išrinkti ne tik tos dienos tvarkos vedėją, bet ir naują pirmininkę. Pirmininke išrinkta Petronėlė Malinauskienė. Ji ir tvarkų vedė. Pirmausia paprašė direkto-

rius ir visus dalyvius atsistoti ir minutės tylą bei susikaupimą pagerbti mirusių direktijos narių Estelle Bogden ir Julijos Urmonienės atminimą.

Po valdybos ir administracijos

DAUGIAU NEGU ŠAUNUS KONCERTAS

Naujų ateivių grupė, išsiilgusi žavių lietuviškų dainų, pasikvietė iš Tarybų Lietuvos šauniausius dainininkus ir surengė jiems eilę koncertų, vieną iš jų balandžio 6 d. Mokslo ir Pramonės muziejaus didžiojoje auditorijoje, kurioje telpa 900 svečių. Įžanga į koncertą nemokama. Koncertas pavadintas "Salute to Lithuania".

Koncertas prasidėjo 3:30 val. Scenoje pirmiausia pasirodė The Chicago Chamber orkestras, vadovystėje muziko Alvydo Vasaičio. Po to Lietuvos operos solistas Virgilijus Norcika sudainavo septynias dainas. Sekanti dainavo vietinė Dana Stankaitytė, soprano — tris dainas. Trečioji pasirodė T. Lietuvos solistė Nijolė Ambrazaitytė, mezzosoprano. Po jos sekė baritonas Algis Grigas.

Po pertraukos, vėl tie patys artistai — dainininkai — padainavo po keletą dainų. Publika garsiai plojo ir vis prašė daugiau dainuoti.

Nežiūrint, kaip blogos valios žmonės norėjo pakenkti koncertui, vis tiek prisirinko beveik pilna auditorija ir pas visus matėsi didelis pasitenkinimas dainomis, taip žaviai atliktomis.

Tie, kurie dalyvavo, ilgai neužmirš to šaunaus koncerto. O kurie pakluso lietuviškos dainos ir meno priešų ir neatvyko, ilgai gailėsis, kad buvo suvilti. Reikia lauku daugiau tokių žavių ir širdį glostančių koncertų bei susitikimų su menininkais iš Tarybų Lietuvos.

Vilnietė

raportų, buvo aptartas "Vilnies" namo stogo dengimo reikalas. Kadangi į posėdį buvo atvykęs stogo dengimo bendrovės atstovas, tai aptarus nutarta, kad stogas būtų nedelsiant uždengtas. Taip ir padaryta. Kovo 31 d. pastato stogas buvo uždengtas.

Administratorių N. De Schaaf pažadėjo išsiuntinėti vajininkams dovanų čekius prieš balandžio 13 d. įvykstantį vajininkų pagrbimui banketą.

Rūpestingai apkalbėtas "Laisvės" jubiliejinio suvažiavimo klausimas. Suvažiavimas, kaip žinia, įvyksta balandžio 20 d. Delegatu

Mirus Julijai Urmonienei ir Catherine Zebraitis

Reiškiame nuoširdžiausią gilią užuojautą velionių šeimoms, giminėms, artimiesiems ir draugams JAV ir Lietuvoje. Žinokite, kad ir mes liūdime kartu su Jumis.

ESTELLE STRONG,
daughter EILEEN STRONG
(Downers Grove, Ill.)

MIRUS JULIJAI URMONIENEI

Labai gaila netekus brangios draugės, su kuria draugavau daug metų ir kurią mylėjau kaip savo šeimos narę. Atrodė, kad ji galėjo ilgai gyventi, nes visada buvo pilna energijos ir norėjo dar daug veikti, bet mirtis yra negailestinga ir kerta visus be jokio jausmo.

Reiškiu nuoširdžią užuojautą jos dukrai Virginia Wrobel, žentui Walter ir jų šeimai, artimiesiems, giminėms bei kilnios idėjos draugams ir draugėms. Ir aš liūdžiu sykiu su jumis netekus veiklios ir pažangios draugės.

ANNA BABARSKAS (Kalamazoo, Mich.)

Aplankykite Lietuvą

Šiemet "Vilnies" Administracija organizuoja laikraščio skaitytojų net tris turistines grupes. Kaip paprastai, grupės Lietuvoje pabuvos po 10 dienų ir, labai galimas daiktas, kurie norės galės po parą ar dvi nuvykti į savo gimtąsias vietas.

Pirma grupė išskris gegužės 12 d., Maskvoje nakvos 2 naktis, Vilniuje 10 naktų. Grįžtant Maskvoje nakvos 1 naktį. Šia grupe kelionė, viešbučiai, maistas bei turai kainuos \$1,650 iš Niujorko.

Antra grupė išskris birželio 2 d., Maskvoje nakvos 2 naktis, Vilniuje 10 naktų. Grįžtant Maskvoje nakvos 2 naktis. Šia grupe kelionė, viešbučiai, maistas bei turai kainuos \$1,750 iš Niujorko.

Trečia grupė išskris rugpjūčio 25 d., Maskvoje nakvos 2 naktis, Vilniuje 10 naktų. Grįžtant Maskvoje nakvos 1 naktį. Šia grupe kelionė, viešbučiai, maistas bei turai kainuos \$1,750 iš Niujorko.

Pirmoji ir trečioji grupės kelionėje truks 14 dienų, antroji — 15 dienų. Virš minėtos kainos gali pasikeisti.

Norintys kuria nors grupe vykti, paskubėkite registruotis, nes grupėse vietų skaičius ribotas.

Daugiau informacijų ir registracija kreipkitės:

"Vilnis" Administracija
3116 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
Telefonas: 1 (312) 842-7325

P.S. Šią žinią praneškite savo giminėms, draugams bei pažįstamiems.

"VILNIES" ADMINISTRACIJA

išrinktas S. J. Jokubka. Jis vyksta savomis lėšomis. Kito delegato nenumatyta siųsti, nes tas pareikalautų apie \$500. Nutarta parašyti pasveikinimą ir įteikti \$100 paramos. Direktoriai iš savo pusės sudėjo nemažą sumą ir tikimasi dar daugiau sukelti "Laisvės" paramai.

Balandžio 8 d. visi direktoriai susirinko į "Vilnies" patalpas pasveikinti iš Tarybų Lietuvos atvykusį svečią — "Tiesos" vyriausią redaktorių Albertą Laurinčiuką. Svečias perdavė linkėjimus nuo "Tiesos" kolektyvo ir pagyrė mus, kad išleidžiame "Vilnį".

Po labai malonaus minčių pasidalijimo, atvyko dar du svečiai — vienas jų tai V. Kavaliauskas,

"Moscow News" reporteris Jungtinėse Tautose. Jis atsinešė su savimi kino aparatą ir visus nufilmavo. Be to, kovo 9 d. nufilmavo visus "Vilnies" darbininkus prie jų darbo postų.

Tokių įvykių retai pasitaiko. Jie buvo tikrai malonūs. Nors visi direktoriai ir dalyviai jautė didelį nuostolį netekus mielo draugų Estelle ir Julijos, bet tas svečių atsilankymas maloniai nuteikė visus direktijos narius ir visą "Vilnies" kolektyvą. Dažnesnis tokių mielo svečių atsilankymas pridėtų daugiau energijos ir stiprybės dirbti laikraščio "Vilnis" labui. Didelis dėkui svečiams už nepa-
miršimą mūsų. Sekr. J. M-nė

MIRUS ESTELLE BOGDEN

Reiškiame gilią užuojautą velionės vyrui Vincui, sūniui Vincui, Jr., marčiai Barbara, anūkam ir proanūkiams, sesutei Bernice (Steven) Karas ir šeimai, artimiesiems, giminėms ir kilnios idėjos draugams šioje šalyje ir Lietuvoje.

Mes jos niekad neužmiršime.

I. PETERS
E. SANKUS
I. MATTUS
JULIA MARAZAS
HELEN BORDNER
P. MALINAUSKAS
A. PETERS
EDWARD JAKUSKA
JOHN FEIZA
M. BAGDONAS
VITO PAJAUJIS
RUTH COGLER

MIRUS ESTELLE BOGDEN IR JULIJAI URMONIENEI

Reiškiame nuoširdžią užuojautą jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems.

Mes kartu liūdime, netekę veiklių, brangių draugių.

NELE VENTIENĖ
AMELIA ir WALTER
YUSKOVIC
ANNA YAKSTIS
NASTĖ BUKNIENĖ
ONA ČEPULIENĖ
BILL MALIN
ALDONA KATINAS
NELLIE SHUMBRIS
KOSTĖ RUSINSKIENĖ
TESSIE ŠTOCKUS
ADELĖ LUPSHEVICZ
MILDRED STENSLER
VICTOR BECKER

(Niujorko ir apylinkių draugai)

Mirę LDS nariai

Nuo šių metų vasario 13 dienos iki kovo 14 d. mirę šie LDS nariai:

Antoinette Buivydas, 81 m. a., LDS 1 kp. narė, Ozone Park, N.Y.
Joseph W. Rakshys, Jr., 72 m. a., LDS 7 kp. narys, Wilkes Barre, Pa.
Mark R. Scott, 33 m. a., 19 kp. narys, West Allis, Wis.
Nikodemus Bartkus, 96 m. a.,

pavienis narys, Benld, Ill.
Victor Lėdas, 66 m. a., pavienis narys, Westville, Ill.
Mary Dangutis, 91 m. a., pavienė narė, Johnston City, Ill.
Helen Kalenda, 68 m. a., 216 kp. narė, Chicago, Ill.
Paul Nukas, 97 m. a., pavienis narys, Ashfield, Mass.
Julia Urmonas, 77 m. a., 139 kp. narė, Chicago, Ill.

MIRUS ESTELLE BOGDEN

Labai liūdna netekus gabios ir talentingos draugės Estelle. Kai buvo "Laisvės" koncerte, ji pas mane nakvojo ir nuo to laiko aš įvertinau jos gabumus ir malonumą su visais. Jos mirtis yra didelis nuostolis "Vilniai" ir pažangiam judėjimui.

Reiškiu gilią užuojautą jos vyrui Vincui, sūnui Vincui ir marčiai Barbara bei jų šeimai, sesutei Bernice Karas ir jos šeimai, kitiems giminėms bei draugams.

Žinokite, kad ir aš liūdžiu kartu su jumis.

ANNA BABARSKAS (Kalamazoo, Mich.)

Mirus Millie Kancere, Julia Urmon ir Estelle Bogden

Reiškiu nuoširdžią užuojautą mirusių draugių šeimoms, giminėms, artimiesiems bei draugams JAV-se ir T. Lietuvoje. Ir aš liūdžiu drauge su jumis.

ANTANINA BUTKIS (LaGrange, Ill.)

MIRUS ESTELLE BOGDEN

Reiškiame gilią užuojautą velionės vyrui Vincui, sūnui Vincui, Jr., marčiai Barbara, anūkams, proanūkiams, sesutei Bernice (Steven) Karas ir šeimai, artimiesiems, giminėms ir kilnios idėjos draugams Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje.

Ji ant visados pasiliks gyva mūsų mintyse ir širdyse.

A. UTARA	ANTANAS LITVINAS
A. ir F. VAITKAI	K. ir T. ZEBRAITIS
A. ir S. CHAPAI	S. V. ŽUKAUSKAS
G. ir F. MIKUŽIS	H. ir A. KALENDA
N. ir L. DE SCHAAF	JOHN PATECKAS
F. ir A. PATECKAS	B. ir F. SALEM

MIRUS ESTELLE BOGDEN

Reiškiame gilią užuojautą velionės vyrui Vincui, sūnui Vincui, Jr., marčiai Barbara, anūkams, proanūkiams, sesutei Bernice (Steven) Karas ir šeimai, artimiesiems, giminėms ir kilnios idėjos draugams JAV-se ir Lietuvoje.

Ji ant visados pasiliks gyva mūsų mintyse ir širdyse.

T. GURSKIS	A. BUTKIS
F. RIMDŽIUS	A. ANTONOWITZ
A. DOCKIENĖ	NELLIE O'BRIEN
B. DOCKUS	J. GIZEVICH
V. URBIKAS	V. POWELL
T. URBIKAS	A. JACOBS
ALICE PAULIUKAS	K. AINORIS
M. WASSEL	A. KRISIKEN
FRANCES JORDAN	E. ir D. WHITE
ED JORDAN	W. ir P. GAIDAM
A. SILEIKIENĖ	A. ir A. GUŽAUSKAS

Mirus Anthony Powell, Julia Urmon ir Estelle Bogden

Reiškiu gilią užuojautą jų šeimoms, artimiesiems, giminėms bei draugams Lietuvoje ir šioje šalyje.

Ir aš liūdžiu su jumis, netekus brangių draugų.

P. MALINAUSKIENĖ

Mirę lietuviai

— Kovo 23 dieną mirė Povilas Skridaila — Gabrielius Mingėla, sulaukęs 85 m. a. Gimė Lietuvoje, Telsių rajone, Žemaičių Kalvarijos apylinkėje. Amerikoje išgyveno 35 metus. Šeima liko Tarybų Sąjungoje. Palaidotas kovo 26 dieną Kazimierinėse kapinėse.

— Kovo 24 dieną mirė Juozas Kirvelaitis. Gimė Lietuvoje, Pilsviškio apylinkėje, Sakmušio kaime. Šioje šalyje išgyveno 36 metus. Liūdi žmona ir šeima. Palaidotas kovo 29 dieną Kazimierinė-

se kapinėse.

— Kovo 31 d. mirė Stasys Vabriakojis, sulaukęs 85 m. a. Gimė Lietuvoje, Biržų rajone, Vabalninko apylinkėje, Zionių kaime. Amerikoje išgyveno 36 metus.

Liūdi žmona, sūnus, Lietuvoje broliai ir sesuo bei jų šeimos. Palaidotas balandžio 4 d. Lictuvių Tautinėse kapinėse.

— Kovo 31 d. mirė Ignatius J. Bružas, sulaukęs 72 m. a. Gimė Čikagoje. Liūdi trys seserys. Palaidotas balandžio 3 dieną Kazimierinėse kapinėse.

MIRUS ESTELLE BOGDEN

Reiškiame nuoširdžią gilią užuojautą jos vyrui Vincent, sūnui Vincent Bogden, marčiai Barbara, anūkams ir proanūkiams, sesutei Bernice (Steven) Karas ir jos šeimai, kilnios idėjos draugams ir draugams, netekusiems nuoširdžios veikėjos-solistės Estelle.

Ir mes liūdime sykiu su jumis.

DAINOS MYLETOJŲ CHORAS
(St. Petersburg, Fla.)

MIRUS JULIJAI URMONIENEI

Jos dukrelei Virginia, jos vyrui Walter Wrobel, anūkams Bruce, Sandra ir jų šeimoms, artimiesiems bei draugams reiškiame giliausią užuojautą.

Jos atminimas visada pasiliks gyvas mūsų širdyse.

DAINOS MYLETOJŲ CHORAS
(St. Petersburg, Fla.)

IN DEEP SYMPATHY

Anthony J. Powell Helen Kalenda
Chester Shalton Kay Zebraitis

With great sadness, we say Farewell to our fellow members of the Monarchs, LDS No. 216.

Our sincere sympathy goes out to their families, relatives and friends.

MARY and BARNEY BRENNAN
(Clearwater, Fla.)

IN LOVING MEMORY

JULIA (GIZEVICH) ANTONOWITZ

Our beloved sister and wife was taken from us suddenly and unexpectedly, April 23, 1985.

Her passing has left a deep and aching void in our hearts which can never be filled.

We shall ever cherish her memory, and visit her grave at the Lithuanian National Cemetery. May she rest in peace among many of her dear friends who have gone before.

Sister NELLIE (GIZEVICH) O'BRIEN
Husband ALPHONSE ANTONOWITZ

Mirus Julia Urmon, Helen Kalenda ir Catherine Zebraitis

Gaila netekus brangių draugių, su kuriomis daug metų draugavome. Reiškiamė gilią užuojautą jų šeimoms, artimiesiems, giminėms bei draugams šioje šalyje ir Lietuvoje.

Žinokite, kad ir mes liūdime sykiu su jumis.

RUTH COGLER
NELLIE ir LOU DE SCHAAF

Vilnis, 1986 m. balandžio 24 d.